

Text presentació

Les fotografies de Jordi Esteva (Barcelona, 1951) són fotos de l'ara mateix, però d'un altre lloc. Qüestionen la supremacia de la cultura occidental i desplacen l'eix vers altres punts del planeta que per a nosaltres pertanyen a mons de llegenda, però que per al seu autor són llocs en què ha viscut, i talment els ha fotografiat.

Optar per la contemplació d'aquell món lent i antic, a punt de desaparèixer, fou el cop de cor que permeté el creixement d'una obra densa, profunda i singular, sense un igual, sense tribu, en el panorama de la fotografia espanyola. L'obra de Jordi Esteva és lliure perquè només obeeix a principis com a mandats del destí, allunyats del concepte de triomf, de l'aplaudiment de la crítica o de la presència en festivals i galeries.

Durant aquests darrers anys, Jordi Esteva ha estat escrivint *El impulso nómada* (Galaxia Gutenberg, 2021). Les fotografies d'aquesta exposició són el complement necessari per aprofundir en aquella narració vivencial. Un relat gràfic, autònom, imprescindible en un autor el talent del qual es reparteix entre la imatge i la literatura. Amb aquestes imatges retornen amb més força encara els preciosos moments, aquells que han fet que Jordi Esteva sigui avui qui és. La fotografia, a diferència de la literatura, ens ofereix un punt de vista perceptiu per penetrar sense guia en les escenes. Anem-hi i, com feu l'autor, endinsem-nos en els dominis del somieig.

Laura Terré
Comissària de l'exposició

Cites

SALA GALERIA

No n'hi ha gaires, de coses que m'agradin més que caminar entre ruïnes, ni que siguin ben modestes, en paratges desolats, amb la companyia del cant de les cigales, de llangardaixos escapadissos o de l'ocasional serp amagada entre les pedres mentre un ocell rapinyaire planeja al cel.

Jordi Esteva. *El impulso nómada*, p. 170.

Desperteu-vos, desperteu-vos, dorments!, que l'albada ha llençat ja la pedra a l'Oceà de la Nit i ha foragitat els astres, i el Caçador d'Ombres ha encès en un feix de llum la Torre del Silenci.

Omar Khayyam, segles XI-XII.
Versió de Manuel Forcano.

L'aigua era clara. Em vaig despullar i m'hi vaig submergir a poc a poc. Hi vaig restar surant. Una banda d'ocells travessava el cel. Em trobava a Zartzura, l'oasi que tan sols el troba qui es perd i del qual ningú retorna en el seu seny.

Jordi Esteva. *El impulso nómada*, p. 494.

SALA POU

A l'alba, després d'una nit de disbauxa, vaig prendre el llaüt, la copa i la gerra, vaig donar la benvinguda a la Rauxa, vaig deixar que m'arrossegés per terra fins al bell país de l'Ebrietat. Aquells ulls suaus del venedor de vi m'abocaren a un temps fals de passat, i a aquelles mentides vaig gosar dir: "No us serviran les vostres tracamanyes! Llanceu-li les xarxes a un altre ocell. Només la gran àliga, només ell sap fer el seu niu al cim de les muntanyes".

Hafez de Xiraz, segle XIV.
Versió de Manuel Forcano.

SALA CAVALLERISSES

Tot era possible. No volíem fer plans ni especular amb el futur. Tan sols volíem viure seguint els nostres impulsos.

Jordi Esteva. *El impulso nómada*, p. 145.

SALA XEMENEIA

Era ambiciós, volia apropar-me a la saviesa dels ancians. M'interessava captar el pas del temps. No tant el canvi ràpid que s'estava produint. [...] Algú havia de revelar-ne els canvis, però també algú havia de capturar la ranera d'aquell món que desapareixia.

Jordi Esteva. *El impulso nómada*, p. 314.

Quan vaig pujar als cims de Socotra, vaig sentir que havia aconseguit el meu propòsit en aquesta vida.

Jordi Esteva. *El impulso nómada*, p. 11.

Viaje al país de las almas és un treball que Jordi Esteva va reunir en un llibre i una pel·lícula, en un apropament al món de l'animisme africà, on documenta els rituals iniciàtics i els fenòmens de possessió. El projecte és fruit de diversos viatges al sud-est de Costa d'Ivori durant els darrers anys de la dècada dels noranta i d'un retorn els anys 2008 i 2009 per rodar la darrera pel·lícula.

Pel·lícules

A més de la seva tasca com a fotògraf i escriptor, durant la segona dècada d'aquest segle, Jordi Esteva ha desenvolupat una important activitat com a realitzador de cinema documental. En aquesta sala, presentem el resum de les seves quatre pel·lícules, que han estat adaptades per Fromzero al format de *teaser*.

Retorno al país de las almas (Siwa Productions, 2011) i ***Komian*** (Siwa Productions, 2014).

Ambdues pel·lícules estan basades en el llibre *Viaje al país de las almas* (Pre-Textos, 1999), un apropament al món de l'animisme africà, en què documenta els rituals iniciàtics i els fenòmens de possessió al sud-est de Costa d'Ivori.

A ***Komian*** (Siwa Productions, 2014), Jordi Esteva torna a Costa d'Ivori per indagar sobre l'esperit de la pantera que es va manifestar durant el rodatge del seu anterior documental *Retorno al país de las almas* (2011). A la pel·lícula, rodada en blanc i negre, amb el ritme d'una *road movie*, l'escriptor assistirà de nou a una cerimònia de trànsit, en què un *komian* serà posseït per l'esperit de la pantera i emprendre la recerca d'una altra *komian*.

Socotra, la isla de los genios (Siwa Productions, 2016) està basada en el llibre homònim de Jordi Esteva (2011). És la primera pel·lícula parlada enterament en socotrià, una llengua sud-aràbiga emparentada amb l'antic idioma del Regne de Saba. Retrata la vida a la remota illa de Socotra, a l'oceà Índic, situada entre la Banya d'Àfrica i la península d'Aràbia. Durant els monsons, l'illa roman aïllada, fet que va contribuir a preservar un ecosistema únic al món.

Historias de Cabo Corrientes (Siwa Productions, 2020) ha estat rodada en el departament del Chocó, al Pacífic colombià, on viu una comunitat d'afrodescendents que conserva una rica història oral. El Golfo de Tribugá és una reserva d'incalculable valor ecològic. Avui, però, es veu amenaçada per la construcció d'un gran port que transformarà radicalment la regió. Aquesta pel·lícula vol atreure l'atenció sobre aquesta problemàtica i preservar la memòria de la seva càlida gent.